

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 11.4.2012 г.
COM(2012) 168 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
относно прилагането на Директива 2005/60/ЕО за предотвратяване използването
на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на
тероризъм

(текст от значение за ЕИП)

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Директива 2005/60/ЕО за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм

(текст от значение за ЕИП)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В Директива 2005/60/ЕО (наричана по-нататък „третата ДМИП“) се съдържа рамката за защита на надеждността, целостта и стабилността на кредитните и финансовите институции и доверието във финансовата система като цяло срещу рисковете, свързани с изпирането на пари (ИП) и финансирането на тероризъм (ФТ). Правилата в ЕС се основават до голяма степен на международните стандарти, приети от Групата за финансово действие срещу изпирането на пари (наричана по-нататък „FATF“). Тъй като в директивата е възприет подход за минимална хармонизация, рамката се допълва от правила, приети на национално равнище¹.

FATF предприе основен преглед на международните стандарти, който доведе до приемането на нов набор от препоръки през февруари 2012 г.² Едновременно с процесите на международно равнище Европейската комисия предприе собствен преглед на европейската рамка. Този преглед обхваща външно проучване относно прилагането на третата ДМИП, което Комисията публикува (наричано по-нататък „проучването на Deloitte“)³, многобройни контакти и консултации със заинтересовани лица от частния сектор и организации на гражданското общество⁴, както и с представители на регулаторните и надзорните органи на държавите — членки на ЕС.

Съгласно третата ДМИП Комисията трябва да представи пред Европейския парламент и Съвета доклад относно прилагането, включително специално проучване на третирането на адвокатите и другите свободнопрактикуващи юристи (член 42). Допълнителен доклад следва да бъде изготвен относно праговите проценти с оглед на установяването на действителните бенефициери (член 43).

¹ Директивата е част от по-широк набор от законодателни мерки, които имат за цел да предотвратят изпирането на пари и финансирането на тероризъм, включително Регламент 1781/2006 (относно информацията за платеца, придружаваща парични преводи), Регламент 1889/2005 относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Общността, Решение 2000/642 на Съвета относно условията за сътрудничество и обмен на информация между звената за финансово разузнаване на държавите-членки, както и правните инструменти на ЕС за замразяване на активи.

² <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/49/29/49684543.pdf>

³ Окончателно проучване на прилагането на Директивата срещу изпирането на пари, Deloitte, декември 2010 г., http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/20110124_study_amld_en.pdf

⁴ Освен това през 2011 г. бяха организирани две срещи със заинтересовани страни от частния сектор.

Този доклад има три основни цели:

1. въз основа на прегледа, извършен от Комисията, да се осигури обратна връзка относно прилагането на директивата;
2. да бъдат изпълнени задълженията, посочени в членове 42 и 43 от третата ДМИП;
3. да се разгледа нуждата от възможни промени в рамката в съответствие със собствените констатации на Комисията и новоприетите международни стандарти.

След приемането на доклада Комисията приканва всички заинтересовани страни да предоставят своите мнения. Комисията има намерение да започне с изготвянето на законодателни предложения с цел те да бъдат приети през есента на 2012 г.

2. ПРИЛАГАНЕ НА ДИРЕКТИВАТА

Настоящият доклад е структуриран около няколко установени основни теми, които са от основно значение за целите на третата ДМИП. По всяка тема се разглежда как са били приложени съществуващите правила, кои фактори могат да водят до промени (по-специално в резултат на преразглеждането на международно равнище) и възможни варианти за изменение на съществуващите правила на ЕС. В допълнение към тематичния преглед е включен и специален анализ, посветен на въпросите, посочени в членове 42 и 43 от директивата. Накрая, в приложението към настоящия доклад е засегнат въпрос, който е тясно свързан, а именно относно международните електронни преводи.

2.1. Прилагане на основан на риска подход

Основаният на риска подход позволява по-насочен и по-фокусиран подход за оценка на риска и използване на средства там, където са най-необходими. Съществуващата рамка на ЕС вече съдържа елементи, които позволяват прилагането на основан на риска подход от държавите членки, органите, които участват в надзора, и институциите и лицата, които отговарят за прилагането на правилата в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм (наричани по-нататък „институциите или лицата, обхванати от директивата“).

В директива на държавите се дава възможност сами да определят свой основан на риска подход и да вземат решение относно степента на основания на риска мерки, които могат да се прилагат от институциите или лицата, обхванати от директивата. В проучването на Deloitte се посочва, че голямото разнообразие от национални мерки може да усложни трансграничното спазване и че липсват практически насоки.

Новите стандарти на FATF разширяват прилагането на основания на риска подход. На национално равнище държавите се задължават да установят, оценят и развият разбиране за рисковете, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, и да насочват ресурси с цел намаляване на тези рискове. Държавите трябва да гарантират, че по-големите рискове са установени и намалени, но могат да разрешат опростени мерки за някои изисквания при установяване на по-малък риск. FATF признава, че трябва да бъдат взети предвид оценките на риска в областта на борбата с

изпирането на пари и финансирането на тероризъм на наднационално равнище. FATF осъзнава също така, че надзорните органи следва да прилагат основан на риска подход по отношение на надзора въз основа на своето разбиране за рисковете, свързани с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, в съответната държава и в рамките на субектите, които се намират под техен надзор. FATF поставя изискването институциите или лицата, обхванати от директивата, да оценяват рисковете за клиентите, държавите/географските територии и продуктите/услугите/сделките/механизмите за доставка.

Може да се обсъди включването на следните елементи на основания на риска подход в предстоящия преглед на директивата:

- **оценки на риска на национално/наднационално равнище:** въвеждане на задължения за държавите членки да извършват и актуализират оценките на риска в съответствие с новите препоръки на FATF. Може да се обсъди възприемането на общ подход между държавите членки с цел постигане на по-добра координация и по-голямо съответствие, както и развитието на наднационален подход по отношение на оценките на риска, където това е необходимо.
- **основен на риска подход в областта на надзора:** по-голямо внимание в рамката на ЕС може да се обърне на използването на основания на риска подход в областта на надзора, включително на нуждата надзорните органи да осъзнават рисковете, пред които са изправени субектите, които се намират под техен надзор. Това може да включва разпоредба относно секторни насоки. Например на подкомитета по МИП⁵ може да бъде възложено да изработи насоки по въпроси, засягащи надзора на финансовия сектор.
- **основен на риска подход, прилаган от финансовите институции и определени нефинансови предприятия и професии (ОНПП):** въвеждане на изрично изискване, основаните на риска процедури, създадени от институциите или лицата, обхванати от директивата, да са подходящи за размера и естеството на субекта и да бъдат документирани, актуализирани и на разположение на компетентните органи.

2.2. Инкриминиране на изпирането на пари/финансирането на тероризъм

Настоящият подход в посока инкриминиране на равнище ЕС се основава на Рамково решение 2001/500 от 26 юни 2001 г.⁶, правен инструмент от бившия „трети стълб“. В Конвенцията на Съвета на Европа от 1990 г. за изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпления и финансирането на тероризма (актуализирана през 2005 г.)⁷ също подробно са посочени деяния в областта на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

⁵ Подкомитетът по мерките срещу изпирането на пари (МИП) на Съвместния комитет на европейските надзорни органи подпомага европейските надзорни органи в капацитета си на надзорен орган с цел осигуряване на последователното прилагане на правото на ЕС.

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001F0500:BG:HTML>

⁷ <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/treaties/Html/198.htm>.

Съгласно член 1, параграф 1 от третата ДМИП държавите членки следва да гарантират, че изпирането на пари и финансирането на тероризъм са забранени. Инкриминирането на тези деяния, което е едно от основните изисквания в стандартите на FATF, е оставено в голяма степен на държавите членки, които да го въведат чрез своите правни системи.

Възможно е да бъде предвидено инкриминиране на равнище ЕС. Въпреки това един преглед на третата ДМИП въз основа на член 114 от Договора няма да предостави подходящо правно основание за подобно инкриминиране на изпирането на пари/финансирането на тероризъм. Затова може да се обмисли въвеждането на задължение държавите членки да инкриминират изпирането на пари и финансирането на тероризъм със специален инструмент, който се основава на член 83, параграф 1 от ДФЕС, който беше въведен с Договора от Лисабон.

2.3. Обхват

2.3.1. Тежки престъпления

Деянието изпиране на пари (член 1, параграф 2) е извършено, когато се изпират приходите от „престъпна дейност“. В член 3, параграф 5 са изброени редица „тежки престъпления“, които се смятат за престъпна дейност. Освен изброените деяния в директивата е възприет общ подход по отношение на всички други деяния, които се наказват със затвор на основата на комбинация от максимални и минимални прагове⁸.

Новите стандарти на FATF включват „данъчни престъпления (свързани с преки и непреки данъци)“ като първоначално престъпление, но FATF не предоставя допълнителни насоки относно приложението на това правило.

Следователно може да се обсъди:

- дали съществуващият подход на „всички тежки престъпления“ все още е достатъчен, за да включи и данъчните престъпления;
- дали данъчните престъпления следва да бъдат включени като специална категория „тежки престъпления“ в член 3, параграф 5; и/или
- дали е необходимо допълнително определение на данъчни престъпления.

2.3.2. Разширяване на приложното поле отвъд съществуващите институции или лица, обхванати от директивата

- а) **Секторът на хазартните игри:** Третата ДМИП включва в своето приложно поле „казина“, но без да съдържа никакво определение. В обхвата на директивата са включени също така дейности, „които се извършват по Интернет“ (съображение 14), т.е. и онлайн казината. Консултациите показаха обща подкрепа в полза на по-широко определение на хазарта в директивата, като в същото време точното приложно поле да бъде определено на основата на риска на национално равнище. Може да се обмисли включването на хазартните дейности, свързани с по-висок риск от изпиране на пари/финансиране на

⁸ Член 3, параграф 5, буква е).

тероризъм, като се избегне налагането на прекалена тежест върху нискорисковите дейности.

Службите на Комисията възнамеряват да приемат план за действие относно хазарта по интернет през 2012 г. Следователно би било уместно да се гарантира последователен подход между всички правила, предложени с цел борба с изпирането на пари в този сектор, и прегледите на третата ДМИП.

- б) **Други видове финансови агенти:** В хода на консултациите с държавите членки някои респонденти предложиха в приложното поле на директивата да бъдат включени всички агенти, които извършват дейност от името на финансови институции. Някои предположиха, че може да съществуват рискове, свързани с изпиране на пари по отношение на дейностите на финансовите агенти. Може да се помисли върху ролята на агентите сами по себе си или в рамките на задълженията, прилагани по отношение на финансовите институции, по-специално когато те предоставят трансгранични финансови услуги (този въпрос се разглежда допълнително в раздел 2.10 относно надзора).
- в) **Национални централни банки:** В хода на консултациите беше изразено предложение да се обмисли изричното прилагане на директивата по отношение на централните банки, като нейният обхват се разшири така, че да бъдат отчетени характеристиките на техните операции, надзор и необходимостта от запазване на тяхната независимост.
- г) **Недвижими имоти/даване под наем:** Член 2, параграф 1 и параграф 3, буква г) включва агентите по недвижими имоти в приложното поле на директивата, но не предоставя определение за техните дейности. Що се отнася до дейностите на агентите по даване под наем, съществуват доказателства, че този сектор също е уязвим по отношение на изпирането на пари. Преразгледаните стандарти на FATF не засягат този въпрос. По време на консултациите с държавите членки беше направено предложение да се обмисли възможността дали директивата да се прилага изрично за агентите по даване под наем.
- д) **Търговци на скъпоценни камъни и метали:** Общата клауза в член 2, параграф 1 и параграф 3, буква д), която включва „други физически или юридически лица, търгуващи със стоки, само доколкото се извършват плащания в брой в размер 15 000 EUR или повече“, обхваща и търговците на скъпоценни камъни и метали. Специално позоваване на тях се съдържа и в съображение 18. Някои заинтересовани страни от частния сектор изразиха пред Комисията своето безпокойство, че престъпниците се възползват от липсата на комплексна проверка на клиента (КПК) в някои държави членки, за да изпират приходите от престъпления в този сектор.

Може да се обсъди дали са необходими мерки за справяне с конкретните рискове, свързани с изпиране на пари и финансиране на тероризъм в този сектор.

- е) **Изключения:** Съгласно член 2, параграф 2 от директивата държавите членки могат да решат, че юридическите и физическите лица, които се занимават с дадена финансова дейност от време на време или в много ограничена степен, и когато рискът от изпиране на пари или финансиране на тероризъм е малък, не

попадат в обхвата на директивата. Съгласно преразгледаните стандарти на FATF преводите на парични средства или стойност не са обект на такова изключение.

За да бъде взета предвид тази промяна, може да се обсъди изменението на директивата.

2.4. Комплексна проверка на клиентите

В третата ДМИП се съдържат изисквания по отношение на комплексната проверка на клиентите (КПК) на три нива: нормална КПК, засилена КПК (ЗПК) и опростена КПК (ОПК). Нормалната КПК налага на институциите или лицата, обхванати от директивата, да идентифицират и извършат проверка на своите клиенти и на действителните бенефициери на клиентите, да развият разбиране за естеството на бизнес отношенията и да извършват редовен мониторинг. В случая на ЗПК институциите или лицата, обхванати от директивата, трябва да предприемат някои предварително определени допълнителни стъпки, съобразени със степента на риска. Опростената КПК задължава институциите или лицата, обхванати от директивата, да приложат опростени мерки на комплексната проверка на клиентите за някои видове клиенти или предприятия.

Нормална КПК: в проучването на Deloitte се заключава, че основните различия в прилагането на директивата засягат установения праг, въз основа на който следва да се прилагат мерки на КПК при случайни сделки. Респондентите в процеса на преразглеждане, извършен от Комисията, поискаха редица пояснения по отношение на съществуващите правила. Може да се обмисли следното:

- намаляване на прага от 15 000 EUR по отношение на случайните сделки в член 7, буква б);
- намаляване на прага от 1000 EUR за електронни преводи на средства в Регламент 1781/2006;
- хармонизиране на подхода за установяване и/или съставяне на списък на признати в целия ЕС документи за самоличност, издадени от държавите членки, с цел улесняване на идентифицирането/проверката на клиентите;
- поясняване на задълженията на двете страни по отношение на зависимостта от трети страни.

Засилена КПК: няколко заинтересовани страни предложиха да бъде възприет по-гъвкав подход по отношение на това кога и какви мерки на засилена КПК са необходими, за да отговорят на рисковете, по отношение на които се търси решение. Например някои държави членки поискаха да бъде преосмислен подходът, при което ситуации, при които няма директен контакт между страните, автоматично се класифицират като високорискови, както и да се гарантира, че директивата отчита по подходящ начин нови платежни методи/нови технологии. Може да бъде обсъден подход, който включва измененията на FATF, като се разгледат типовете фактори, които трябва да бъдат взети предвид (например потребителски риск, географски риск и продукт, рискови фактори, свързани с услуга или механизъм на доставка), и като в

същото време се отчита, че рискът е променлив и факторите не трябва да бъдат разглеждани поотделно.

Опростена КПК: съгласно рамката на ЕС някои типове клиенти или продукти, които представляват по-нисък риск от изпиране на пари, могат да бъдат изключени от изискванията за нормална КПК, въпреки че за институциите или лицата, обхванати от директивата, продължава да се прилага изискването за непрекъснат мониторинг за установяване на нетипични сделки. Този подход беше критикуван в някои доклади за взаимна оценка на FATF, тъй като се твърдеше, че той представлява по-скоро абсолютно изключване отколкото опростен режим. В проучване, проведено от подкомитета по МИП относно опростената КПК, бяха установени различия по отношение на начина на прилагането му в различните държави членки. Докато някои държави членки предоставят на своите институции пълно изключване от КПК, други поставят изискване те да представят минимални мерки за КПК.

Стандартите на FATF позволяват на държавите да разрешат на финансовите институции да прилагат мерки за опростена КПК, „когато има по-малък риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм ... и при условие, че е извършен подходящ анализ на риска от страна на държавата или финансовата институция“. Стандартите съдържат фактори и примери за ситуации с по-малък риск.

Може да се помисли върху:

- пояснение, че опростената КПК не представлява пълно освобождаване от КПК;
- дали в директивата да се посочват рисковите фактори, които следва да се вземат предвид, когато се определя дали опростената КПК е уместна, или тя да съдържа конкретни примери за това кога би могла да се прилага опростената КПК;
- дали трябва да се разработят допълнителни насоки относно рисковите фактори (например от подкомитета по МИП за финансовия сектор);
- дали да бъде формулиран (в директивата или чрез насоки) минимален набор от мерки, които институциите или лицата, обхванати от директивата, трябва да вземат в случаи, в които се прилага опростена КПК;
- въвеждане, в съответствие с новите стандарти на FATF, на основан на риска подход при вземането на решение дали да се прилага опростена КПК при започването на бизнес отношения с друга финансова институция, лицензирана в ЕС или третирана като еквивалентна трета държава.

2.5. Видни политически личности

В третата ДМИП „видни политически личности“ се определят като физически лица, на които са или са били поверени важни политически функции, и непосредствените членове на семейството им или лица, които са известни като близки съдружници на такива лица. Институциите или лицата, обхванати от директивата, трябва да прилагат засилена комплексна проверка на клиентите по отношение на видни политически личности, които пребивават в друга държава членка или в трета държава.

В стандартите на FATF бяха въведени основани на риска изисквания за местни видни политически личности, следователно при новите стандарти ще се прилагат различни нива на задължение по отношение на чуждите и местните видни политически личности, както като клиенти, така и като действителни бенефициери на клиенти. Съгласно FATF видните политически личности са лица, на които са били поверени важни публични функции от чужди държави или на национално равнище, или от международна организация. Изискванията за чуждите видни политически личности не включват изискване за пребиваване. Освен това FATF въведе специални изисквания за проверка дали бенефициерът по животозастрахователна полица е видна политическа личност.

Някои от заинтересованите страни, които отговориха на проучването на Deloitte, изразиха мнението, че определението за видна политическа личност е твърде широко. По-специално беше докладвано за затруднения, свързани с широкото определение на „членове на семейството“ и „близки съдружници“. Освен това се поставят въпроси, свързани с наличието, разходите и точността на информацията в базите данни, както и неясноти по отношение на това колко време дадено лице трябва да изпълнява публична функция, за да може да се смята за видна политическа личност, и дали разпоредбата в директивата, според която лицата спират да се разглеждат като видни политически личности една година след като напуснат своята длъжност, отразява по подходящ начин възможния риск, свързан с тях. Освен това съществува известна несигурност дали позоваването в съображенията в директивата, според което получаването на одобрение от висшето ръководство означава „от непосредственото по-високо ниво в йерархията на лицето, което иска подобно одобрение“, е достатъчно поради факта, че това може да означава сравнително младши член на персонала.

Също така заинтересованите страни от частния сектор често пъти призовават за подпомагащи мерки, които да са насочени към наличността, надеждността и разходите за данни, с които разполагат институциите или лицата, обхванати от директивата, относно имената/категориите на видни политически личности, и произтичащите от тях въпроси, свързани със защитата на данните. Осъществимостта и уместността на подобни мерки трябва да се оцени внимателно.

Третата ДМИП и директивата за нейното изпълнение⁹ могат да бъдат пояснени с цел да бъдат отчетени промените, предприети от FATF, например като:

- бъдат включени новите разпоредби на FATF за местни видни политически личности и видни политически личности в международни организации;
- бъдат премахнати критериите за пребиваване;
- бъдат включени разпоредби, свързани с животозастраховането;
- се поясни, че основаният на риска подход трябва да се прилага за видни политически личности дори след изтичане на една година от излизането им от длъжност;
- се поясни определението на „висше ръководство“.

⁹ Директива 2006/70/ЕО на Комисията.

2.6. Действителен бенефициер

В този раздел анализът се разширява извън въпроса за праг, като се прави по-широк анализ на другите въпроси, свързани с действителен бенефициер в третата ДМИП.

2.6.1. Прагът от 25 % за действителен бенефициер

Съгласно член 43 от третата ДМИП Комисията трябва да представи доклад пред Европейския парламент и пред Съвета относно праговите проценти по член 3, параграф 6, „като обръща специално внимание на възможната целесъобразност и последствия от намаляването на процентите по член 3, точка 6, буква а), i), буква б), i) и iii) от 25 на 20 %.“

Съгласно член 3, параграф 6 от третата ДМИП „действителен бенефициер“ означава физическо/и лице/а, което/които в крайна сметка притежава/т или контролира/т клиента и/или физическото лице, от чието име се осъществява дадена сделка или дейност. Предоставени са и допълнителни пояснения относно минималните изисквания в случай на корпоративни субекти и в случай на други правни субекти и договорености, които управляват и разпределят фондове. Когато беше постигнато съгласие по третата ДМИП, се смяташе, че прагът от 25 % за собственост или право на глас, или, в случай на управлявани фондове, бенефициерът на 25 % или на по-голям дял от собствеността, е достатъчен праг за едно лице да бъде разглеждано като „действителен бенефициер“ за целите на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

В проучването на Deloitte, направено въз основа на изследването на заинтересованите страни и компетентните органи на държавите членки, се заключава, че значителен брой от заинтересованите страни не биха подкрепили намаляване на прага. Те смятат, че намаляването на прага няма да доведе до съществени предимства и в същото време ще увеличи разходите за привеждане в съответствие и административната тежест. Комисията не получи допълнителни доказателства за необходимостта от изменение на прага.

Комисията ще обмисли внимателно дали е уместно изменение на праговете от 25 %.

2.6.2. Действителен бенефициер — въпроси, свързани с изпълнението

Подкомитетът по МИП¹⁰ констатира, че начините, по които държавите членки определят как да се изчисляват праговете, се различават. Някои държави членки считат, че крайният действителен бенефициер (наричан по-нататък „КДБ“) е(са) лицето(ата), което(които) притежава(т)/контролира(т) поне 25 % от клиента, докато други държави членки тълкуват КДБ като лицето(ата), което(които) притежава(т)/контролира(т) поне 25 % от клиента или от всеки друг субект, който притежава поне 25 % от клиента.

Други аспекти на определението пораждаат несигурност или различни тълкувания от страна на държавите членки, по-специално по отношение на това какво означава „по друг начин упражнява/т контрол над управлението на дадено юридическо лице“ в член 3. Тези различия могат да създадат трудности и да повишат разходите на ниво група при създаването на процедурите за идентифициране на клиента и при оценката на риска, свързан с клиента. Освен това те биха могли да засегнат равните условия за

¹⁰ Доклад относно правното, регулаторното и надзорното изпълнение в държавите — членки на ЕС, по отношение на изискванията за комплексна проверка на клиента на действителния бенефициер в рамките на Третата директива срещу изпирането на пари, 26 септември 2011 г.

финансовите институции и определени нефинансови предприятия и професии в държавите членки. Ефективното изпълнение се възпрепятства също така от несигурността сред заинтересованите страни от частния сектор по отношение на концепцията за „подходящи“ мерки.

Преразгледаните стандарти на FATF съдържат подход за идентифициране и проверка на действителен бенефициер заедно с мерки, които имат за цел да идентифицират физическо лице, което стои зад сделката, или (ако не може да бъде намерен такъв или съществуват съмнения, че лицето, което стои зад сделката, е действителният бенефициер) физическото лице, което упражнява контрол чрез други средства. Ако горните стъпки не доведат до идентифицирането на физическо лице, следва да се идентифицира лице, заемащо висша ръководна длъжност. Сред държавите членки съществува широка подкрепа за следване на този подход, макар да е налице общо съгласие, че крайният вариант (идентифициране на лице, което заема висша ръководна длъжност) не трябва да се разглежда като начин за заобикаляне на нуждата от това да се разбере кой в крайна сметка контролира дадено юридическо лице.

2.6.3. Наличност на информацията относно действителните бенефициери

Липсата на публично достъпна информация относно действителния бенефициер се разглежда от някои заинтересовани лица като възпрепятстваща практическото изпълнение на изискванията. Институциите или лицата, обхванати от директивата, с подкрепата на организации от гражданското общество, призоваха настоятелно за инициативи за публично подпомагане в тази област. Този въпрос беше повдигнат и в стратегията за вътрешна сигурност на Европейската комисия, в която беше направено предложението „в светлината на дискусиите с международните партньори в Групата за финансово действие срещу изпирането на пари да бъде преразгледано законодателството на ЕС за борба с изпирането на пари с цел повишаване на прозрачността на юридическите лица и правните договорености“¹¹.

В резолюция от 15 септември 2011 г. Европейският парламент призова за правила, за да се „превърне борбата със злоупотребата с анонимни фиктивни дружества, установени в неизвестни юрисдикции, (...) в ключов елемент от бъдещата реформа на Директивата за борба с изпирането на пари“.¹²

В новите стандарти на FATF от държавите се изисква да гарантират наличието на набор от основна информация в бизнес регистрите и/или държана от самото предприятие. По отношение на правните договорености в стандартите се признава ролята на управителя като държател на информацията за действителния бенефициер и се въвежда изискването управителите да предоставят информацията относно своя статут, когато установяват отношения с докладващите страни.

2.6.4. Други аспекти

Може да се обмисли възможността за въвеждане на редица промени в директивата, например:

¹¹ Съобщение на Комисията: „Стратегията за вътрешна сигурност на ЕС в действие: пет стъпки към една по-сигурна Европа“, COM/2010/673 окончателен.

¹² Резолюция на Европейския парламент от 15 септември 2011 г. относно усилията на ЕС за борба с корупцията.

- поясняване на определението за действителен бенефициер в светлината на одобрените от FATF промени и заключенията на подкомитета по МИП;
- включване в директивата за МИП или в друг съществуващ законодателен инструмент в областта на дружественото право на мерки за насърчаване на прозрачността на юридическите лица/правните договорености.

2.7. Задължения за докладване

В член 22, параграф 1 от третата ДМИП се съдържа изискването институциите или лицата, обхванати от директивата, да уведомят незабавно ЗФР, когато имат достатъчни основания да се съмняват, че се извършва изпиране на пари или финансиране на тероризъм. Това трябва да се направи пряко или „незабавно и без филтриране“ чрез саморегулиращ се орган, ако държавата е определила такъв орган по отношение на някои нефинансови професии. Съгласно член 35, параграф 3 от третата ДМИП държавите-членки следва винаги, когато е възможно, да осигурят предоставянето на своевременна обратна информация относно доклади за съмнителни сделки.

Беше изразено безпокойство по отношение на последователността на статистическите данни, свързани с докладването на съмнителни сделки¹³. Евростат събра значително количество информация, свързана с ключови показатели от звената за финансово разузнаване (ЗФР)¹⁴. В допълнение, по отношение на съставянето на докладите в работен документ на службите на Комисията¹⁵ се пояснява до ЗДФ на коя държава трябва да бъдат изпратени те в трансгранични случаи.

Може да се обсъди включването в директивата на някои пояснения и нови разпоредби:

- новата рамка на ЕС би могла да укрепи съществуващите разпоредби, в които се изисква ЗФР да предоставят навременна обща обратна връзка на докладващите субекти;
- въвеждане на изрична роля за саморегулиращите се органи в процеса на докладване (например изготвяне на насоки);
- въвеждане на изрично изискване за докладване до ЗФР на приемащата страна;
- пояснение, че в случаи, в които държавите членки заключат, че предаването на доклади за съмнителни сделки се филтрира, те трябва активно да обмислят възможността да изискват докладването да се прави директно до ЗФР;
- укрепване на изискването по член 33 по отношение на статистическите данни с цел да се осигури по-подробна и сравнима статистическа информация.

¹³ В член 33 от третата ДМИП се посочват минималните изисквания по отношение на статистическите данни, които държавите членки имат задължение да събират.

¹⁴ Вж. работния документ на Евростат *Изпиране на пари в Европа*, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-10-003/EN/KS-RA-10-003-EN.PDF

¹⁵ Работен документ на службите на Комисията относно надзора, свързан с борбата с изпирането на пари, и докладването от платежните институции в различни трансгранични случаи, SEC(2011) 1178 окончателен, 4.10.2011 г., http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/20111104-paper_en.pdf

2.8. ЗФР

В член 38 от третата ДМИП на Комисията се отрежда роля да улеснява координацията между ЗФР, но той не засяга иначе сътрудничеството между ЗФР.

Настоящата рамка за сътрудничество между ЗФР се основава на решение на Съвета от 2000 г.¹⁶ Дискусиите в рамките на платформата на ЗФР¹⁷ показаха редица пропуски в съществуващите договорености. Сътрудничеството в областта на финансирането на тероризъм не е предвидено в решението и международните събития в миналото изкараха на показ затрудненията на ЗФР да си сътрудничат на основата на списъци от определени за тази цел лица или да предприемат действия, предхождащи съставянето на доклад за съмнителни сделки. Практическият опит показва видовете проблеми, произтичащи от различни тълкувания относно правното основание, предложено в решението за предприемане на специални видове сътрудничество, като например автоматичния обмен на информация, когато се установят връзки с друга държава членка. Някои от проблемите при обмена на информация произтичат от различните правомощия, с които ЗФР разполагат на национално равнище, включително възможността за достъп до информация, и това е свързано с последствия за ефективността на сътрудничеството.

Програмата от Стокхолм за 2010—2014 г.¹⁸ призовава Комисията и държавите членки „да развият в по-голяма степен обмена на информация между звената за финансово разузнаване в борбата с прането на пари“ с цел да се преборят с корупцията и икономическата престъпност.

Биха могли да се вземат под внимание неотдавнашни развития в FATF по отношение на ЗФР, като някои от важните промени включват: пояснението, че ЗФР трябва да имат достъп до информацията, получена от институциите или лицата, обхванати от директивата, за спазване на изискванията в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм; че страните трябва да имат на разположение механизми за навременно идентифициране дали физическите или юридическите лица държат или контролират сметки, и че искане за сътрудничество трябва да задейства същите правомощия както и при доклади за съмнителни сделки, изготвени на национално равнище. В специалния контекст на ЕС може да се обмисли укрепването на сътрудничеството между ЕС и ЗФР извън рамките на международните стандарти, хармонизирането на правомощията на ЗФР на национално равнище и отчитането на работата, извършвана понастоящем в това отношение от платформата ЕС—ЗФР. Би могло да се обсъди също така включването в бъдещата директива за МИП на разпоредбите относно сътрудничеството между ЗФР.

2.9. Групово спазване

Съгласно член 34 от директивата всички институции, обхванати от директивата, следва да установят „адекватни и подходящи“ политики и процедури за управление на риска при операции, свързани с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

¹⁶ Решение 2000/642/ПВР на Съвета от 17 октомври 2000 година относно условията за сътрудничество и обмен на информация между звената за финансово разузнаване на държавите членки.

¹⁷ „Платформата на звената за финансово разузнаване на ЕС“ беше създадена през 2006 г. от Европейската комисия. Тя се състои от звената за финансово разузнаване на държавите членки. Нейната основна цел е да улесни сътрудничеството между ЗФР.

¹⁸ Официален вестник на Европейския съюз, 4.5.2010 г (ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1).

В своя работен документ от 2009 г.¹⁹ службите на Комисията докладваха, че финансовите институции, извършващи дейност в трансграничен контекст, като цяло избират да развият политика за борба с изпирането на пари на групово равнище, особено в рамките на ЕС. Новите стандарти на FATF въвеждат изискване (което в голяма степен отразява работата на Базелския комитет за банков надзор) финансовите групи да изпълняват програми на групово равнище, посветени на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, включително политики и процедури за обмен на информация в рамките на групата.

Следва да се обсъди включването на нови изисквания в директивата, като се отчете, че настоящата директива вече съдържа някои основни допускания относно груповото спазване в член 31, параграф 1 и член 34, параграф 2. Могат да се обсъдят и допълнителни пояснения с цел да се намери отговор на проблеми, установени в работния документ на службите на Комисията, както следва:

- понастоящем понятието „група“ е включено единствено в член 28, параграф 3, в който се съдържат изключения от забраната да се разгласява изготвянето на доклад за съмнителни сделки или провеждането на разследване по операции, свързани с изпиране на пари или финансиране на тероризъм. Определението за „група“ може да бъде включено в член 3, за да позволи по-широк обхват на приложение;
- въвеждане на изрична възможност да се позволят потоците на информация вътре в групата относно потенциално съмнителни сделки преди съставянето на доклад при спазване на задълженията за защита на данните;
- възможността да се позволи потокът на информация към одиторите на централното управление. Независимите одитори не попадат в определението на „група“ и поради това те за тях не се прилага изключението в член 28, параграф 3.

2.10. Надзор

Съгласно член 37 от третата ДМИП държавите членки се задължават да изискват от компетентните органи да следят и предприемат необходимите мерки за осигуряване на спазването на изискванията на директивата от всички институции и лица, обхванати от нея.

Въпреки че обръща внимание на надзора в областта на борбата с изпирането на пари и докладването от платежните институции, работният документ на службите на Комисията²⁰ има по-широко отражение по отношение на въпросите на компетенциите на държавата по произход и приемащата държава в други области. В документа на Комисията се пояснява как следва да се спазват правилата на приемащата държава в областта на борбата с изпирането на пари, по-специално по отношение на:

¹⁹ Работен документ на службите на Комисията относно „Спазване на директивата за МИП от международни банкови институции на групово равнище“, SEC (2009) 939, 30 юни 2009 г. http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/compli_cbb_en.pdf.

²⁰ Вж. бележка под линия 15.

- разпределението на правомощията за надзор между органите на държавата по произход и на приемащата държава;
- правомощията в областта на предотвратяването и правоприлагането на органите на приемащата държава;
- способността, предмет на условието за пропорционалност, на органите на приемащата държава да налагат задължение за супер агент/централно звено за връзки за агенти или да имат служител по спазването на тяхната територия.

Подкомитетът по МИП работи по свой собствен протокол, който ще осигури практическо приложение на разясненията на Комисията.

Може да се обсъди въвеждането на допълнителни разяснения в новата директива както и да се разясни връзката между разпоредбите относно процедурите по издаването на лиценз в директивата относно платежните услуги и директивата относно електронните пари, от една страна, и спазването на правилата в областта на борбата с изпирането на пари в приемната държава, от друга страна. Възможно е да се предвиди пояснение относно прилагането на надзорните правомощия в областта на борбата с изпирането на пари в трансгранични ситуации, например като се посочи, че органът на приемащата държава следва да може да налага санкции, включително прекратяване на дейността, където процедурите за комплексна проверка на клиента не се прилагат в достатъчна степен, или чрез разпоредби, които поставят ударението върху сътрудничеството, обмена на информация и делегирането на отговорности. Накрая, може да се обмисли въвеждането в новата директива на разпоредби относно сътрудничеството между компетентните органи.

2.11. Саморегулиращи се органи

Съгласно член 37, параграф 5 от третата ДМИП саморегулиращите се органи в някои сектори (одитори, външни експерт-счетоводители, фискални съветници, нотариуси и други свободнопрактикуващи юристи) се разрешава да наблюдават и да осигурят спазването на изискванията в областта на борбата с изпирането на пари, докато в член 23 се позволява определянето на подходящ саморегулиращ се орган, който да насочва доклади за съмнителни сделки към звеното за финансово разузнаване.

В стандартите на FATF се признава ролята на саморегулиращите се органи, при условие че тези органи могат да гарантират, че техните членове спазват своите задължения в областта на борбата с изпирането на пари/финансирането на тероризъм. Стандартите включват възможността такива органи също да могат да изготвят насоки и да предоставят обратна връзка как да се прилагат националните мерки, по-специално по отношение на докладването на съмнителни сделки. В хода на консултациите, проведени от Комисията, някои държави членки поставиха под въпрос дали е уместно подобни функции да продължат да се предоставят на саморегулиращите се органи.

Може да се обсъди дали саморегулиращите се органи да продължат да отговарят за спазването на стандартите за борба с изпирането на пари или тяхната роля трябва да бъде дефинирана допълнително, например като изрично им бъде дадена задачата да предоставят насоки за спазване и докладване в областта на борбата с изпирането на пари в съответствие със стандартите на FATF. В хода на консултациите на Комисията беше предложено освен това да се обмисли възможността за разширяване на обхвата на

разпоредбите на директивата, така че професионалните органи в сектора на недвижимото имущество да могат да поемат отговорности за мониторинга в областта на борбата с изпирането на пари и за гарантиране на спазването, при условие че те отговарят на изискванията в член 37, параграф 2 от третата ДМИП.

2.12. Еквивалентност на трети държави

Съгласно третата ДМИП в случай на финансови институции, разположени в държави от ЕС/ЕИП, е позволено прилагането на по-нестроги мерки по КПК. Приложението на тези по-нестроги мерки е разширено до институции, разположени в трети държави, които налагат изисквания за борба с изпирането на пари, които се считат за „еквивалентни“ с изискванията в директивата. Член 11, параграф 4 от третата ДМИП задължава държавите членки да се уведомяват взаимно и да информират Комисията за случаи, в които считат, че трета държава отговаря на стандартите в областта на борбата с изпирането на пари/финансирането на тероризъм. С цел да координират своя подход по отношение на еквивалентността държавите членки се споразумяха относно списък на „еквивалентни трети държави“, който се актуализира редовно, в съответствие с общо разбиране за процедури и критерии за признаване на еквивалентността на трети държави²¹.

В третата ДМИП на Европейската комисия не се дава мандат за установяване на обвързващ „положителен“ списък на еквивалентни трети държави. Оценката на еквивалентна трета държава остава от компетенциите на държавите членки. Комисията играе подпомагаща роля в този процес и, ако системата бъде запазена, се ангажира да осигури надежден и прозрачен процес за установяването на списък с трети държави. Предвид преминаването към основан на риска подход някои държави членки повдигнаха въпроса дали все още би било уместно запазването на концепцията за еквивалентност в новата директива.

Може да се обмисли следното:

- дали в новата директива е необходим режим на еквивалентност с оглед на засиленото преминаване към основан на риска подход;
- дали процесът на съставяне на „списъци“ на еквивалентност все още е необходим и, ако това е така, дали ЕС може да играе някаква роля в него (например в директивата да бъде въведен обвързан с правила подход, да бъде запазен съществуващият междуправителствен подход, правомощия в тази област да бъдат възложени на подкомитета по МИП, и др.);
- дали все още е уместно в директивата да бъде запазена разпоредба (понастоящем член 40, параграф 4) относно поставяне в „черен списък“ при положение, че тя никога не е била прилагана;
- дали на равнище ЕС е необходим координиран подход с цел да бъдат координирани мерките в отговор на процеса на съставяне на списъци на FATF.

²¹ http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/financial-crime/3rd-country-common-understanding_en.pdf

2.13. Административни санкции при неспазване на директивата

Съгласно член 39, параграф 2 от третата ДМИП държавите членки са задължени да предприемат подходящи административни мерки или да налагат административни санкции срещу кредитни и финансови институции за нарушения на националните разпоредби, произтичащи от директивата. Мерките и санкциите трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

В проучването на Deloitte се заключава, че всички държави членки са изпълнили национални режими на санкции в случаи на неспазване на разпоредбите на директивата и че тези санкции се прилагат на практика. Въпреки това в проучването се отбелязва, че „разнообразието от национални наказателни режими е толкова голямо, че не е възможно да бъдат сравнени наказанията във всички държави членки“.

Може да се обсъди възприемането на подход, подобен на подхода в съобщението на Комисията „По-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги“²², който включва по-голяма хармонизация на режима на санкции чрез предоставяне на набор от минимални общи правила, които да се приложат за ключови аспекти на режима на санкции.

2.14. Защита на личните данни

Повечето заинтересовани страни в частния сектор смятат, че е необходимо да се осигури по-добро взаимодействие между ДМИП и задълженията, свързани със защитата на личните данни. Изследване²³, проведено през 2008 г. от платформата ЗФР, имаше за цел да установи възможни допирни точки и области, в които може да е необходимо привеждане в съответствие на спорните въпроси в съответните законодателни актове. В работния документ на службите на Комисията от 2009 г.²⁴ беше заключено, че взаимодействието на правилата в областта на борбата с изпирането на пари с националните правила за защита на данните е основен фактор, който влияе на политиките на банките по отношение на политиките за борба с изпирането на пари на ниво група и възпрепятства ефективното предаване на информация в групата.

През юни 2011 г. Работната група по член 29 за защита на данните публикува своето Становище № 14/2011²⁵. В становището се засяга взаимодействието между разпоредбите, свързани с изпирането на пари, и разпоредбите в областта на защитата на личните данни на много по-широк план от простото предаване на информация и се призовава за по-подробно обсъждане на въпросите, свързани с личните данни, в законодателството в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, за да се осигури ефективно спазване на защитата на данните. По-специално в становището се призовава за схеми за обмен на данни, при които съвкупната информация е пряко достъпна, оценки по отношение на неприкосновеността на личната

²² По-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги, COM (2010) 716 окончателен, 8 декември 2010 г., <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0716:FIN:bg:PDF>

²³ Доклад относно поверителността и защитата на данните в дейността на ЗФР, http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm#fiu-report-money

²⁴ Вж. бележка под линия 20.

²⁵ Становище № 14/2011 по въпроси за защита на личните данни, свързани с предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризъм, 01008/2011/EN, WP 186, 13 юни 2011 г., http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2011/wp186_en.pdf

информация на модела за управление на глобалния риск и посочване на служители за защита на данните от различните органи и структури в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, които подкрепят сегментирано управление на риска на местно равнище. В него се призовава също така за създаването на ясни и точни периоди за съхраняване на данни в законодателството в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм. Някои елементи от становището са отразени в публикуваните наскоро предложения за актуализиране на законодателството на ЕС за защита на данните²⁶.

Може да бъде обсъдено въвеждането в преразгледаната директива на ясни и балансиранни правила, в които се описва как трябва да бъдат третиранни личните данни, така че да се гарантира ефективно спазване на разпоредбите в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм при едновременното зачитане на основните права. В съответствие със споменатите по-горе развития в областта на защитата на данните може да са необходими по-подробни разпоредби, които да вземат предвид, освен всичко останало, принципите за обработка на лични данни, да предложат правно основание за тази обработка и за пропорционалното ограничаване на правата на субекта на данните, когато това е необходимо за постигане на целите на директивата относно борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, при условие че са налице адекватни защитни мерки и съответствие с правната практика в областта на защитата на данните. В допълнение може да бъде обсъдено укрепването на по-нататъшно взаимодействие между регулаторните органи в областта на борбата с изпирането на пари и надзорните органи в областта на защитата на личните данни за постигане на балансирано прилагане на правилата.

3. ОЦЕНКА НА КОМИСИЯТА НА ТРЕТИРАНЕТО В ДИРЕКТИВАТА НА АДВОКАТИТЕ И ДРУГИТЕ СВОБОДНОПРАКТИКУВАЩИ ЮРИСТИ

Съгласно член 42 от третата ДМИП Комисията трябва да представи пред Европейския парламент и Съвета доклад, съдържащ специално проучване на третирането на адвокатите и другите свободнопрактикуващи юристи.

По смисъла на директивата нотариусите и другите свободнопрактикуващи юристи попадат в приложното поле на директивата в широк смисъл, като те са предмет на изключение, което държавите членки могат да прилагат във връзка със задължението за докладване на съмнителни сделки в съответствие с член 23, параграф 2 във връзка с „информацията, която те получават, или относно някой от техните клиенти в процеса на оценяване на правното им положение, или изпълняващи задачата си да защитават или да представляват този клиент в рамките или по отношение на съдебно производство.“ Освен това в член 23, параграф 1 се разрешава „определянето на подходящ саморегулиращ се орган на съответната професия“ като орган, който да получава като първа инстанция докладите за съмнителни сделки вместо те да бъдат изпращани директно на ЗФР. В подобен случай саморегулиращият се орган има отговорността да препрати информацията на ЗФР „незабавно и без филтриране“.

²⁶

Вж. предложенията на Комисията в областта на защитата на личните данни (COM(2012) 11 окончателен) и (COM(2012) 10 окончателен). http://ec.europa.eu/justice/newsroom/data-protection/news/120125_en.htm

3.1. Професионална тайна

Съгласно информацията, с която Комисията разполага, всички държави членки са избрали да включат изключението от член 23, параграф 2 от директивата в своето национално законодателство по отношение на адвокатите, но без точно описание на това кога задължението за докладване надделява над принципа на поверителност между адвоката и клиента. Ситуацията създава някои опасения за юридическите професии, които редовно изразяват своето безпокойство, че задълженията, наложени по силата на директивата, нарушават задължението на адвоката, свързано с професионалната тайна и основното право на справедлив процес и защита.

Европейският съд излезе с решение по този въпрос²⁷. Макар решението да се отнася до Директива 91/308/ЕИО, основните констатации на Съда са валидни за третата ДМИП. Въз основа на това решение може да се счита, че задължения, свързани с борбата с изпирането на пари, наложени на юристи, не нарушават правото на справедлив процес, гарантирано в член 47 от Хартата на ЕС за основните права и член 6 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС).

В действителност задълженията в директивата се прилагат за юристи само доколкото те съветват своите клиенти при подготовката или изпълнението на определени сделки, главно финансови или свързани с недвижимо имущество (член 2, параграф 1, точка 3, буква б), или когато действат от името на и в интерес на своя клиент във финансови сделки и сделки, свързани с недвижимо имущество. По правило естеството на тези дейности е такова, че те не са свързани с правни производства, следователно тези дейности не попадат в обхвата на правото на справедлив процес.

От друга страна, когато юрист, който извършва дейност във връзка със сделка за недвижимо имущество, трябва да защитава клиента си или да го представлява в съда, или от него се търси съвет относно започването или избягването на правно производство, той е изключен по смисъла на член 9, параграф 5, алинея 2 и член 23, параграф 2 от директивата, от изискванията в член 9, параграф 5, алинея 1 и от задълженията за информация и сътрудничество в член 23, параграф 1 от третата ДМИП. Това гарантира спазването на правото на клиента на справедлив процес.

Що се отнася до изпълнението на третата ДМИП, правото на справедлив процес трябва да бъде защитено във всички съответни ситуации посредством достатъчно подробни и ясни национални правила, за да се позволи на юристите да разграничават ситуации, в които се прилага задължението за докладване, от ситуации, в които това задължение не се прилага.

Когато прави прегледа на Директивата, отчитайки консултациите със съответните заинтересовани страни, Комисията ще вземе предвид този въпрос в своята оценка на въздействието, по-специално въздействието върху основните права, в съответствие със съществуващата политика²⁸.

²⁷ Решение на Европейския съд № С 305/05, *Ordre des barreaux francophones et germanophone et al*/Съвет на министрите, 26 юни 2007 г., параграф 33.

²⁸ Стратегия за ефективно прилагане на Хартата на основните права от Европейския съюз (COM (2010) 573).

3.2. Докладване на съмнителни сделки

В проучването на Deloitte беше установено, че равнищата на докладване на съмнителни сделки от някои нефинансови професии (по-специално адвокати) са ниски в сравнение с равнището на докладване при финансовите институции. Безпокойство продължава да предизвиква въпросът за недостатъчното докладване в някои правни практики и може да се обмислят начини за подобряване на равнищата, посочени в раздел 2.7 по-горе.

3.3. Определение на сделка

В член 2, параграф 1 и параграф 3, буква б) се определя приложното поле на директивата, в което са включени „нотариуси и други свободнопрактикуващи юристи, когато участват било действайки от името или за сметка на техния клиент във всяка финансова сделка или сделка с недвижимо имущество, или чрез подпомагане в планирането или изпълнението на сделки за техния клиент“, отнасящи се до редица изброени дейности (покупката и продажбата на недвижимо имущество, управлението на средствата на клиента и др.). Представители на адвокатите зададоха въпроса кои „сделки“ са включени и може да се предвиди възможно пояснение в това отношение.

3.4. Мерки на КПК

Представителите на адвокатите призоваха да се разреши изискванията, свързани с КПК, да бъдат изпълнени в разумен период от време и не винаги в началото на отношенията, както се изисква в член 7. Съгласно стандартите на FATF²⁹ се изисква извършването на идентифициране и проверка в началото на бизнес отношенията, макар че държавите могат да допуснат проверката да се извърши в по-късен момент, когато това е възможно, при условие че рисковете, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризъм, се управляват ефективно и е от съществено важно значение да не се прекъсва нормалното провеждане на стопанската дейност. Подобна разпоредба вече съществува в член 9 от третата ДМИП и този въпрос е предмет на преценка от страна на държавите членки.

Освен това бяха направени предложения за премахване на изискването за предоставяне „при поискване“ на информация относно самоличността на действителните бенефициери на обединени в пул сметки, държани от нотариуси и други свободнопрактикуващи юристи (член 11, параграф 2, буква б)). Въпреки това в новите стандарти на FATF се премахва позоваването на обединени в пул сметки като примери за сценарии с нисък риск. Следва да се обмисли как да бъде отразено третирането на обединени в пул сметки в новата директива на ЕС.

* * *

Гореспоменатите констатации предполагат, че може да не е необходимо третирането на адвокатите в новата директива да бъде преразгледано из основи. Въпреки това може да е подходящо по-нататъшно внимание да се обърне на недостатъчното докладване на съмнителни сделки.

²⁹ Препоръка 11 (преди 10).

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В настоящия доклад са представени различни въпроси, повдигнати при преразглеждането от Комисията на третата ДМИП, прегледите на препоръките на FATF и клаузите на директивата, съгласно които Комисията трябва да докладва на Европейския парламент и Съвета. Като цяло, съществуващата рамка работи сравнително ефективно и не бяха установени пропуски от съществено значение, които биха изисквали широкообхватни промени в третата ДМИП. Директивата трябва да бъде преразгледана с цел нейното актуализиране в съответствие с изменените препоръки на FATF. В този контекст един от аспектите, който трябва да се вземат предвид, е равнището на хармонизация на бъдещата рамка на ЕС. Важно предизвикателство в бъдеще ще бъде усилията да се насочат към подобряване на ефективността на правилата. Това е сфера на дейност, която FATF развива в момента.

Комисията очаква да получи становища относно повдигнатите въпроси и възможното отражение, включително върху основните права, гарантирани от Хартата на ЕС за основните права³⁰, на евентуални изменения в третата ДМИП, до **13 юни 2012 г.** Заинтересованите страни могат да изпращат своите мнения на следния електронен адрес: MARKT-AML@ec.europa.eu

Мненията ще бъдат взети предвид в законодателните предложения за изменение на директивата, които ще бъдат представени по-късно тази година. Получените отговори ще бъдат публикувани на страницата на Комисията в интернет, освен ако изрично бъде поискано запазването на тяхната поверителност, а Комисията ще публикува обобщение на резултатите от консултацията.

* * *

Приложение: Международни електронни преводи

Макар че регламентирането на международните електронни преводи попада извън обхвата на третата ДМИП, то представлява важен елемент от стандартите на FATF. ЕС изпълни съществуващите стандарти на FATF в пълна степен посредством отделен регламент³¹, а за да бъде даден отговор на неговите задължения в съответствие с клаузата за преразглеждане в член 19 от регламента, в момента се изготвя проучване относно прилагането на регламента. Резултатите от това проучване ще бъдат взети предвид в бъдещото предложение за изпълнение на предприетите неотдавна промени в препоръките на FATF. По-специално новите стандарти на FATF съдържат изискване за включване на информация относно бенефициера в електронни преводи и изрично задължение за замразяване в съответствие с резолюции на ООН.

По-специално в проучването ще бъдат събрани доказателства относно ефективността на Регламент (ЕО) № 1781/2006 относно информацията за платеца, придружаваща парични преводи в държавите членки, и за всички възникнали проблеми, и ще бъдат предоставени препоръки относно възможни подобрения.

³⁰ Стратегия за ефективно прилагане на Хартата на основните права от Европейския съюз (COM/2010/0573 окончателен).

³¹ Регламент (ЕО) № 1781/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 година относно информацията за платеца, придружаваща парични преводи.

Комисията ще гарантира, че въвеждането на нови правила на ЕС относно паричните преводи ще бъде синхронизирано с прегледа на третата ДМИП.